

EXPUNERE DE MOTIVE

În vederea fundamentării politicilor în domeniul social, Comisia Națională pentru Indexare, în urma analizei efectuate, a stabilit un coș minim de consum, care reprezintă ansamblul produselor alimentare, nealimentare și serviciilor necesare unei persoane sau unei gospodării pentru asigurarea unui nivel minim de trai. Coșul cuprinde cantitățile minime necesare din principalele bunuri și servicii, cheltuielile pentru procurarea acestora, precum și cele implicate de plata altor bunuri și servicii necesare consumului minim, nespecificate în expresie cantitativă.

Coșul minim de consum a fost elaborat de o echipă formată din cercetători ai Institutului de Economie Națională și specialiști ai Institutului Național de Statistică și Studii Economice, fiind definitivat în urma dezbaterilor din cadrul Comisiei Naționale pentru Indexare. Este o variantă de coș minim, structurată astfel încât să răspundă exigențelor asigurării unui nivel de trai minim în raport cu standardul general de viață realizat în condițiile social-economice actuale din România.

. Constituirea coșului minim și evaluarea acestuia se bazează, în principal, pe informațiile referitoare la consumul efectiv al populației, colectate prin Ancheta Integrată în Gospodării (AIG), cercetare multifuncțională realizată de Institutul Național de Statistică și Studii Economice (INSSE), precum și pe alte date relevante pentru dimensionarea corectă a necesităților de consum. S-au avut în vedere datele privind consumul efectiv și cheltuielile gospodăriilor situate în zona pragului de sărăcie, stabilit la nivelul a 60% din cheltuielile medii de consum realizate de ansamblul gospodăriilor. Calculele de fundamentare a coșului se bazează pe datele referitoare la consumul și cheltuielile a 20% din totalul gospodăriilor cercetate, și anume a celor situate în a treia și a patra decilă (D3 și D4) a distribuției gospodăriilor după nivelul cheltuielilor de consum.

Coșul minim de consum a fost determinat pe baza următoarelor elemente :

- necesarul mediu zilnic de 2760 calorii pe o persoană, recomandat de nutriționiști, și structura consumului alimentar al gospodăriilor din decilele D3 și D4;

- consumul mediu de utilități ce revine pe un locuitor (energie electrică, energie termică, transport);

- cheltuielile efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru celelalte elemente ale consumului de produse nealimentare și servicii.

. În raport cu modul în care s-a făcut evaluarea, coșul cuprinde trei categorii de componente:

(1) Prima categorie este formată din produsele alimentare și serviciile pentru care au fost determinate și cantitățile aferente consumului minim. Sunt 34 produse alimentare, care reprezintă 87,0% din cheltuielile minime pentru consumul alimentar, și 5 tipuri de servicii, a căror pondere în cheltuielile pentru plata serviciilor este de 58,1%. Cantitățile aferente consumului lunar minim pentru aceste bunuri și servicii sunt prezentate în anexă.

(2) A doua categorie este formată din câteva grupe de bunuri nealimentare și servicii de mare importanță în consumul gospodăriilor (foarte eterogene sub aspectul conținutului fizic) care au fost cuprinse în coș cu cheltuielile minime aferente (confecții; tricotaje; încălțăminte; cărți și rechizite școlare; medicamente; articole de igienă; apă, canal, salubritate; abonament RTV; servicii medicale, impozite și taxe). Nivelul acestor cheltuieli, care reprezintă 66,5% din valoarea consumului minim de produse nealimentare și 29,0% din cheltuielile minime pentru servicii, a fost determinat ca medie a cheltuielilor efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4.

(3) A treia categorie include toate celelalte bunuri și servicii care compun consumul efectiv al gospodăriilor din decilele D3 și D4, care nu sunt nominalizate în primele două categorii, dar sunt cuprinse global în coșul minim, cu sume reprezentând totalul cheltuielilor efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru aceste elemente, distinct pentru alimentare, nealimentare și servicii.

Cheltuielile aferente acestei categorii reprezintă 13,0% din cheltuielile efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru consumul alimentar, 33,5% din cheltuielile efectuate de aceleași gospodării pentru bunuri nealimentare și 12,9% din cheltuielile pentru servicii.

. Reevaluarea coșului minim se realizează prin utilizarea indicilor de prețuri pe produse și grupe de produse și servicii, calculați și publicați de către Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

Sumele aferente fiecăreia dintre componentele care formează primele două categorii se inflătează, multiplicându-se cu acești indici de prețuri. În cazul produselor alimentare, nealimentare și al serviciilor nenominalizate, sumele aferente se calculează prin aplicarea unor coeficienți la valorile rezultate prin însumarea componentelor nominalizate, și anume : 0,150 pentru produsele alimentare, 0,504 pentru bunurile nealimentare și 0,148 pentru servicii, coeficienți determinați pe baza ponderii acestor componente ale coșului. În anexă sunt prezentate valorile rezultate din indexare pentru toate componentele coșului în prețurile lunii octombrie 2000.

Coșul va fi reevaluat trimestrial de către Institutul Național de Statistică și Studii Economice, iar valoarea acestuia publicată în Buletinul statistic lunar sau într-o lucrare specială.

. La prețurile și tarife din octombrie 2000, valoarea coșului minim de consum este de 1.609.721 lei lunar pe o persoană, ceea ce reprezintă 3.136.594 lei lunar pe o gospodărie de mărime medie (formată din 2,804 persoane).

. Coșul minim de consum constituie un instrument de fundamentare a unor componente importante ale politicii sociale.

Structura consumului minim, cantitățile de produse și servicii incluse în coș și cheltuielile aferente fiecăreia dintre componentele coșului minim au relevanță numai ca elemente de calcul, nefiind gândite în nici un fel ca "norme de consum".

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind aprobarea coșului minim de consum lunar, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,
Mugur Isărescu
Mugur Isărescu

